

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/ksiazki/240498,Bezbronni-i-utracone-nadzieje-Ludnosc-cywilna-wobec-wydarzen-wojennych-1944-roku.html>
14.04.2026, 00:55

Bezbronni i utracone nadzieje. Ludność cywilna wobec wydarzeń wojennych 1944 roku

---

[Książki](#)

Autor:

red. Janczak Bartosz

Rok wydania:

2026

Liczba stron:

432 s.

ISBN:

978-83-8376-830-4

Tagi:

[Duchowieństwo Europa II Wojna Światowa Ludność cywilna](#)

[Związek Sowiecki](#)

Do pobrania:

[SPIS TRESCI - Bezbronni i utracone nadzieje. Ludność cywilna wobec wydarzeń wojennych 1944 roku \(pdf, 40.38 KB\)](#)

[Indeks osób - Bezbronni i utracone nadzieje. Ludność cywilna wobec wydarzeń wojennych 1944 roku \(pdf, 162.71 KB\)](#)

Opis

Bezbronni i utracone nadzieje. Ludność cywilna wobec wydarzeń wojennych 1944 roku, red. Bartosz Janczak, Łódź-Warszawa 2026, 432 s., ISBN 978-83-8376-830-4

Biblioteka Oddziału IPN w Łodzi.

W 1944 r. na wielu frontach II wojny światowej były prowadzone szeroko zakrojone działania bojowe. Ludność cywilna, najczęściej bezbronna, od kilku już lat zmagająca się z tragicznymi realiami wojennymi, żyła wówczas nadzieją, że to już ostatni rok najbardziej krwawego w dziejach ludzkości konfliktu. Tak się jednak nie stało. Do zakończenia wojny w Europie przyszło poczekać aż do wiosny 1945 r.

Rok 1944 dał się poznać od najgorszej strony. Ludzie stawali się ofiarami toczących się walk bądź świadkami - na ich oczach ginęli i odnosili rany bliscy, znajomi, sąsiedzi. W dramatycznych okolicznościach zdobywali pożywienie, opał, lekarstwa, dbali o swoje domostwa, organizowali miejsca do przetrwania kolejnych dni, a także pomagali potrzebującym. Ta wojna przyniosła ludności cywilnej wiele cierpienia, bolesnych przeżyć i diametralnie odmieniła ich życie.

Niniejszy tom studiów składa się z trzynastu artykułów naukowych, które przedstawiają losy ludności cywilnej różnych narodowości w przedostatnim roku wojny, m.in. polskiej, niemieckiej, belgijskiej, holenderskiej i włoskiej.

[Poprzedni Strona](#)

Zobacz inne publikacje

[wstecz](#)

Książka

Durchgangslager 121 Pruszków. Eine Expertise zu seiner Geschichte und seinem gesetzlichen Status

„Z PIEKŁA KU WOLNOŚCI”

LOSY OBYWATELI POLSKICH
EWAKUOWANYCH Z POLSKĄ ARMIĄ
DOWODZONĄ PRZEZ GEN. WŁADYSŁAWA ANDERSA
ZE ZWIĄZKU SOWIECKIEGO W 1942 ROKU

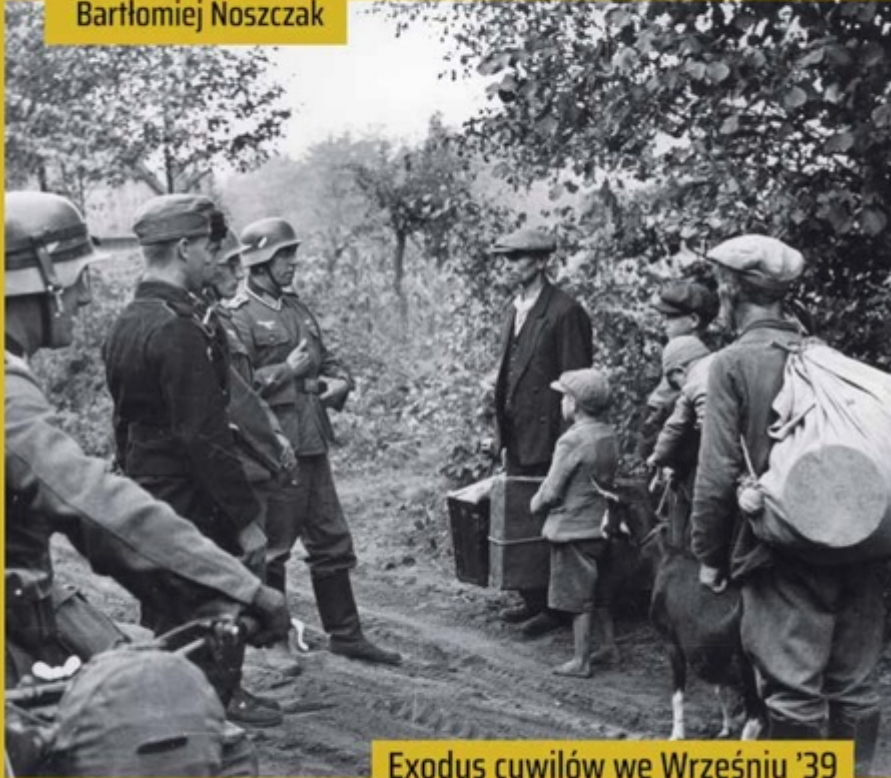
Książka

„Z piekła ku wolności”. Losy obywateli polskich ewakuowanych z polską armią dowodzoną przez gen. Władysława Andersa ze Związku Sowieckiego w 1942 roku

PRZEJŚCIA

Bartłomiej Noszczak

Exodus cywilów we Wrześniu '39
w relacjach i we wspomnieniach

Przejścia. Exodus cywilów we Wrześniu '39 w relacjach i we wspomnieniach

Książka

„Internirung”. Deportacja mieszkańców Górnego Śląska do ZSRS na tle wywózek niemieckiej ludności cywilnej z Europy Środkowo - Wschodniej do sowieckich łagrów pod koniec II wojny światowej

Maria Zima-Marjańska

Ekspertyza

w sprawie obozu
przejściowego w Pruszkowie
(Durchgangslager 121 Pruszków)
i jego statusu

Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu

Monika Sendal

Rok 1945

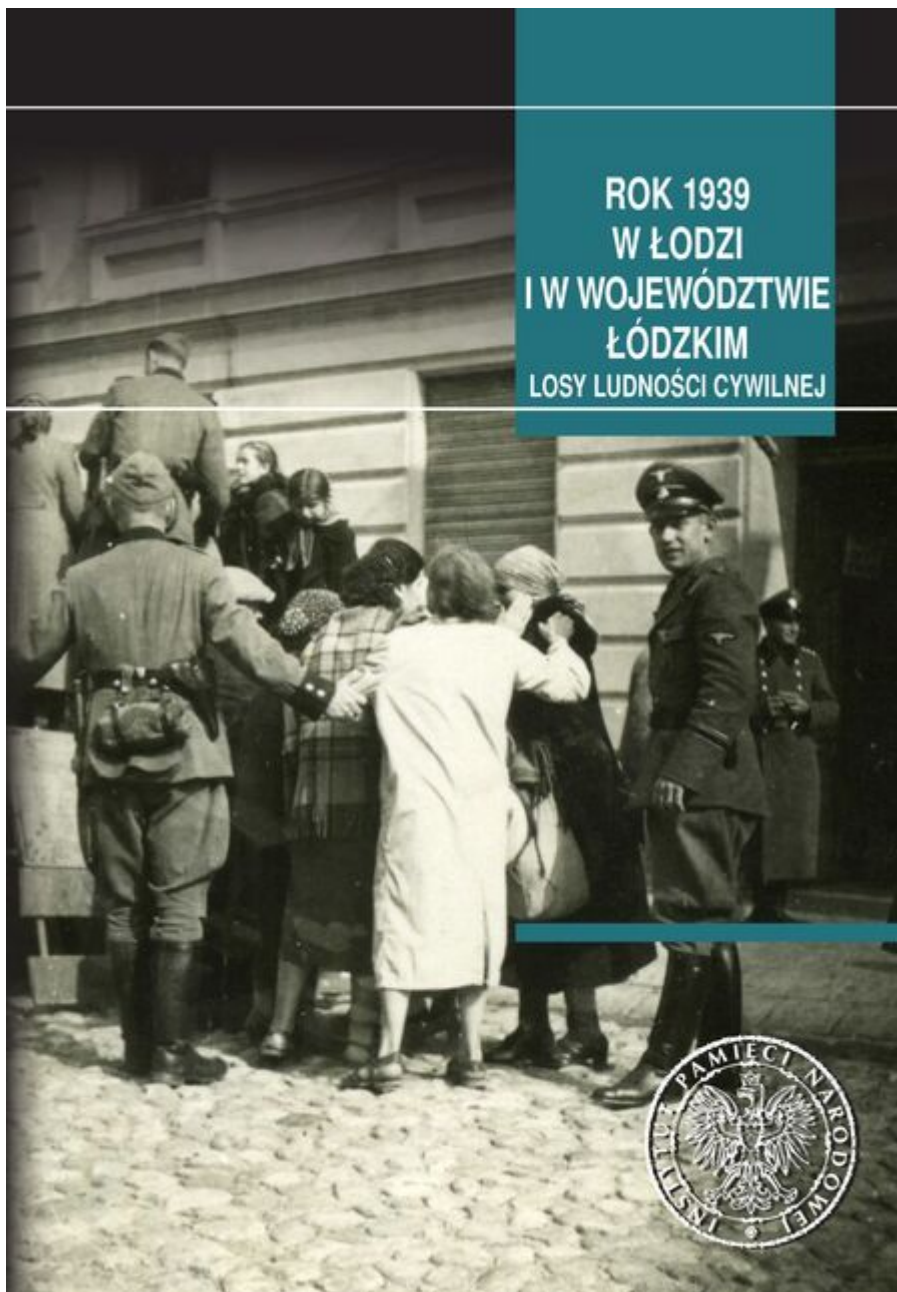
w pamięci
mieszkańców
Kozłowa

Rok 1945 w pamięci mieszkańców Kozłowa

ROK 1939
W ŁODZI
I W WOJEWÓDZTWIE
ŁÓDZKIM
LOSY LUDNOŚCI CYWILNEJ

Rok 1939 w Łodzi i w województwie łódzkim. Losy ludności cywilnej

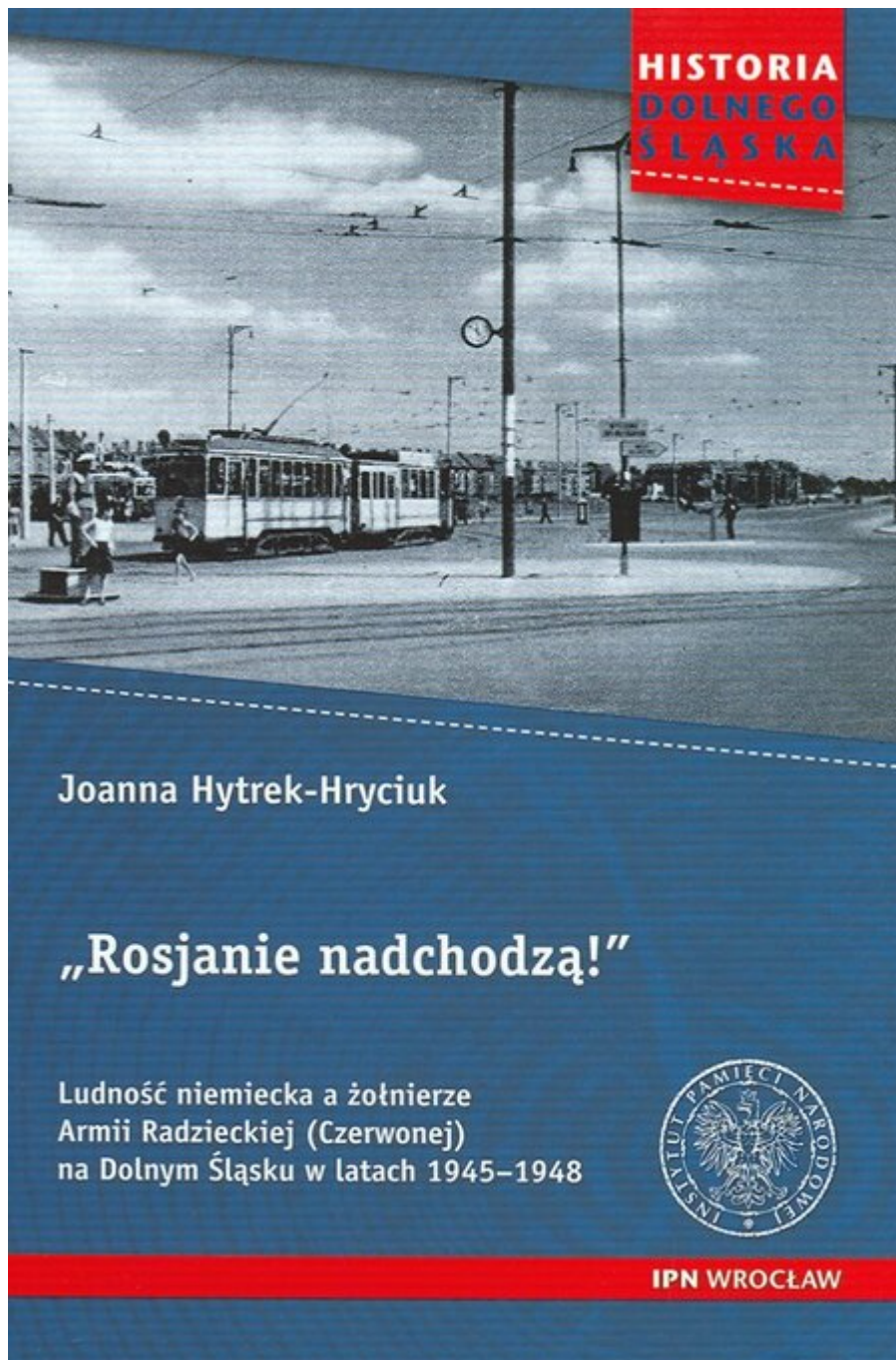

WOKÓŁ SPRAW
TRUDNYCH,
BOLESNYCH
I ZAPOMNIANYCH
STUDIA I SZKICE

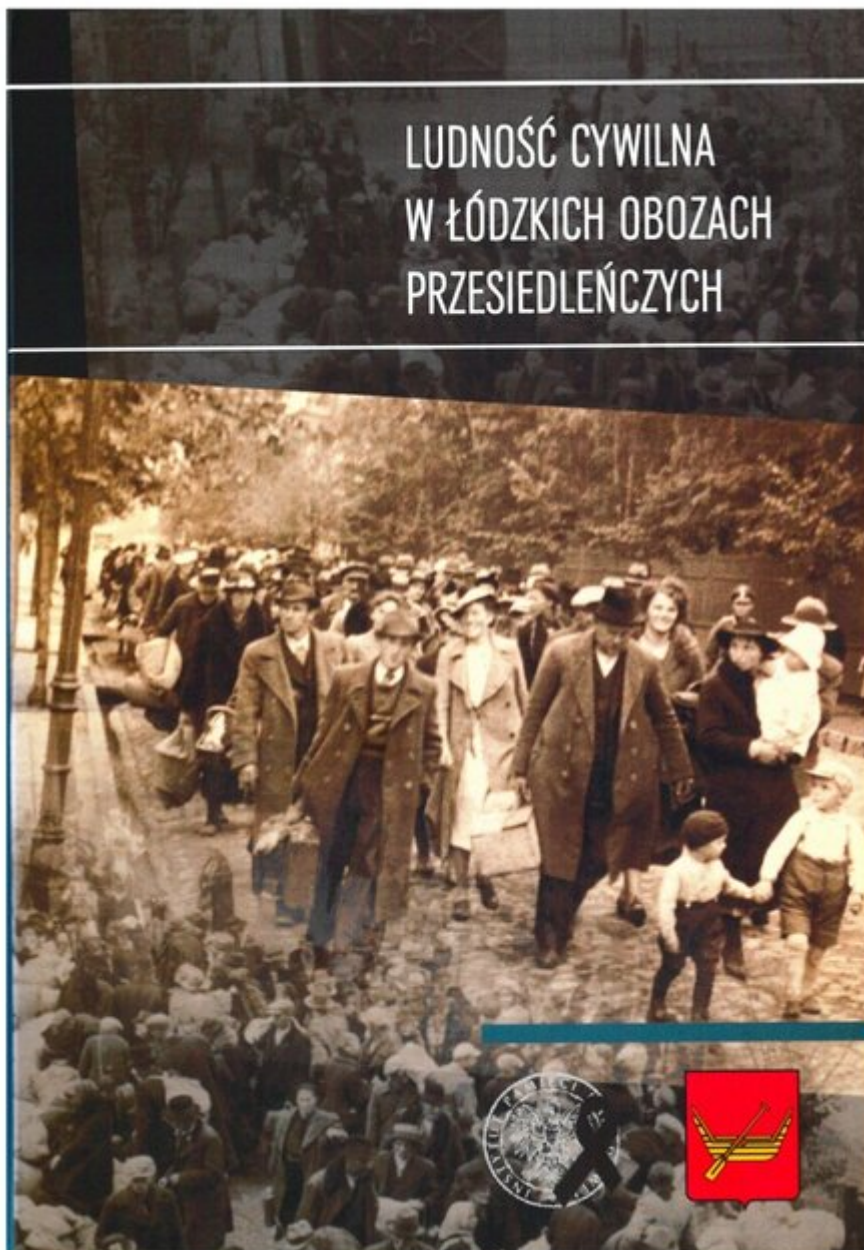
Wokół spraw trudnych, bolesnych i zapomnianych. Studia i szkice

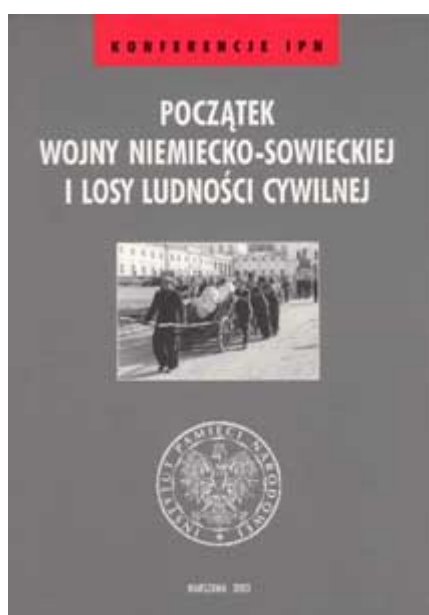

„Rosjanie nadchodzą!” Ludność niemiecka a żołnierze Armii Radzieckiej (Czerwonej) na Dolnym Śląsku w latach 1945-1948

Ludność cywilna w łódzkich obozach przesiedleńczych

Książka

Początek wojny niemiecko-sowieckiej i losy ludności cywilnej

[dalej](#)